

Міністерство освіти і науки України
Мукачівський державний університет
Державна вища професійна школа ім. кап. Вітольда Пілецького в Освенцеми (Польща)
Університет економіки в Братиславі
Факультет економіки бізнесу в Кошице (Словацька Республіка)

**IV Міжнародна
науково-практична конференція
“УПРАВЛІННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИМИ
ТРАНСФОРМАЦІЯМИ ГОСПОДАРСЬКИХ ПРОЦЕСІВ:
РЕАЛІЇ І ВИКЛИКИ”**

6-7 квітня 2022 р.

УДК 005:[316+330:005.591.4]:332.15(043.2)

У66

*Рекомендовано до поширення через мережу Інтернет
Вченою радою Мукачівського державного університету
(протокол № 4 від 18 квітня 2022 року)*

У66

Управління соціально-економічними трансформаціями господарських процесів: реалії і виклики: збірник тез доповідей IV Міжнародної науково-практичної конференції (м. Мукачево, 6-7 квітня 2022 р.). – Мукачево: МДУ, 2022. – 272 с.

***Відповідальний за випуск:** ФЕЄР Оксана – к.е.н., доц., доцент кафедри менеджменту, управління економічними процесами та туризму, відповідальна за наукову роботу кафедри.*

***Технічний редактор:** ТОВТ Тетяна – к.е.н., доцент.*

У збірнику тез за матеріалами IV Міжнародної науково-практичної конференції, що проводилася кафедрою менеджменту, управління економічними процесами та туризму Мукачівського державного університету, висвітлюються погляди науковців, здобувачів освіти, представників державних органів влади та місцевого самоврядування, підприємницьких структур на актуальні проблеми управління соціально-економічними трансформаціями господарських процесів в сучасних умовах.

Матеріали структуровані в розрізі декількох напрямів досліджень: «Управління економікою держави в умовах глобальних перетворень»; «Особливості регіонального управління господарськими процесами»; «Управління економічними процесами суб'єктів господарювання»; «Фінансове регулювання та обліково-аналітичне забезпечення діяльності суб'єктів на мікро- та макрорівнях»; «Управління інвестиційно-інноваційною діяльністю»; «Управління освітньою діяльністю у цифровому просторі»; «Публічне управління та адміністрування в умовах інформаційного суспільства».

Матеріали подано в авторській редакції. Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за підбір, точність наведених фактів, цитат, статистичних даних, галузевої термінології, інших відомостей.

УДК 005:[316+330:005.591.4]:332.15(043.2)

Матеріали конференції доступні для перегляду на офіційному сайті університету за адресою <https://msu.edu.ua/konferenciji-seminari/>

© Мукачівський державний університет, 2022
© Кафедра менеджменту, управління економічними процесами та туризму, 2022

Коломієць Д.В., Уманців Г.В. Ідентифікація прав на об'єкти інтелектуальної власності у складі нематеріальних активів з метою оцінки	110
Крамський С.О. Інтеграція агропродовольчих хабів до глобальних ринків логістичних ланцюгів вартості	113
Кривун М.В. Стратегічні напрями підвищення економічної ефективності молокопереробних підприємств	114
Курепін В.М. Роль штучного інтелекту в управлінні персоналом та професійними ризиками на підприємствах	118
Лизанець А.Г., Бабинець А.В. Управління кадровими ризиками в організації	121
Лизанець А.Г., Ремета М.М. Прогресивні методи оцінювання персоналу	123
Лизанець А.Г., Скуба А.М., Садіков Д.А. Мотиваційні основи управління продуктивністю роботи торгового персоналу	126
Лизанець А.Г., Турок Я.М. Управління збутовими ризиками підприємства в умовах нестабільності бізнес-середовища	129
Мазуркевич О.П., Драч Я.В. Проблеми та перспективи розвитку музейного туризму	131
Мазуркевич О.П., Кирилішена Т.В. Управлінська праця: її особливості в умовах сьогодення	133
Маслиган Р.М. Сутність категорій кіберспортивний клуб та клубна система кіберспорту	137
Микуланинець С.І. Теоретичні основи управління людськими ресурсами в умовах крос-культурного середовища	138
Овод Л.В., Марківська А.А. Дослідження зовнішніх та внутрішніх факторів впливу на формування амортизаційної політики підприємства	140
Проскура В.Ф., Гурзан Н. Основні завдання та функції аналітичного забезпечення антикризового управління підприємством	142
Росола У.В., Росола О.А. Цифровізація як чинник розвитку управління підприємством	145
Туль О. Проблеми функціонування комунальних підприємств в сучасних умовах та шляхи їх вирішення	146
Хаустова К.М. Роль цифрових технологій у забезпеченні адаптивності управлінських систем	148
Хаустова К.М., Воробок А.Р. Ресурсне забезпечення підприємств в умовах турбулентності	150
Шашовець Й.П. Оцінювання схильності до ризику системи управління підприємством	153
Шуванова О.В., Бондаренко В.С. Теоретичні підходи до аналізу товарної стратегії фармацевтичної компанії	155
Юрик М. ABC/XYZ-аналіз як засіб управління асортиментом торговельного підприємства	156

різними суб'єктами є: надання маркетингових та інформаційних послуг через Інтернет, електронні торги, електронні послуги, електронні розрахунки платежів, електронний документообіг, електронні операції, електронна реєстрація та ідентифікація, електронна звітність тощо.

Сучасні компанії повинні зосередитися на цифровізації, щоб мати можливість поступово розвиватися і досягати успіху на ринку. Ефективне управління компанією вимагає використання сучасних інструментів, які підтримають обробку та аналіз інформації. Це основа для задоволення вимог сучасного ринку.

Звичайно, практична реалізація стратегії цифровізації підприємств - це складний, часто тривалий процес. Нові технології мають служити не тільки ефективному управлінню підприємством, а передусім забезпечувати підтримку співробітників, які їх використовуватимуть. Тому стратегія цифровізації має бути «розроблена на замовлення» під конкретну компанію чи підприємство. Вона повинна повністю відповідати його потребам і специфіці діяльності. Це пов'язано з необхідністю підбору відповідного апаратного і програмного забезпечення, а також відповідної підготовки працівників. Тим не менш, сьогодні це найважливіший, а насправді єдиний спосіб досягнення бізнес-цілей. Кожна впроваджена зміна, включаючи цифровізацію, має бути результатом конкретних потреб бізнесу. Вибір адекватних рішень має вирішальне значення, оскільки лише тоді можна очікувати досягнення поставленої мети. Однак інвестування в цифрові технології – це найкращий варіант оптимізувати свої процеси та підвищити ефективність діяльності вітчизняних підприємств. Компанія отримує не тільки нові можливості для розвитку, але і найбільше часу, що, зрештою, відіграє найважливішу роль у бізнесі.

Отже, щоб зрозуміти, що є основою цифровізації, потрібно зрозуміти переваги змін для підприємств. За допомогою сучасних технологій компанії трансформують бізнес-моделі, підвищуючи ефективність, що призводить до збільшення прибутку. Правильно підібраний інструмент забезпечує повну інтеграцію та контроль над поточними процесами та покращує діяльність співробітників, водночас усуваючи комунікаційні бар'єри між відділами. Краща комунікація між виробниками, продавцями та клієнтами дозволяє досягати переваг, а відтак і конкурувати на ринку.

Список використаних джерел:

1. Попов Е.В. Проблеми економічної безпеки цифрового суспільства в умовах глобалізації / Е.В. Попов, К.А. Семячков // *Економіка регіонів*. – 2018. – № 4. – С. 1088–1101.

УДК 365:640

ТУЛЬ О.

здобувач ОС «Бакалавр»

спеціальності 073 «Менеджмент»,

Науковий керівник: к.е.н., доц. Товт Т.Й.,

Мукачівський державний університет, м. Мукачево, Україна

ПРОБЛЕМИ ФУНКЦІОНУВАННЯ КОМУНАЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ В СУЧАСНИХ УМОВАХ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ

В умовах становлення та розвитку ринкових відносин дослідження проблем управління комунальними підприємствами є актуальними та необхідними, особливо для практичних рекомендацій щодо підвищення ефективності їх діяльності, оскільки вони мають важливу соціальну спрямованість. Робота комунального підприємства є вкрай важлива для кожного населеного пункту, адже саме вони надають послуги населенню, здебільшого такі як водопостачання та вивезення побутових залишків.

Під час функціонування комунальних підприємств можуть виникнути певні проблеми, які умовно можна розподілити на декілька груп, таких як організаційні проблеми, фінансові, забезпечення трудовими ресурсами та ін.

Щодо організаційних проблем можна виокремити нестачу коштів у комунальних підприємств задля забезпечення їх сучасним обладнанням. Без належного забезпечення сучасним обладнанням вкрай важко працювати якісно, адже це ускладнює робочий процес. Від ефективності якого залежить не тільки окупність, а й загальне ставлення мешканців міста, регіону та країни. Сьогодні існує ряд рішень, які дозволяють швидше розвиватися різним сферам комунального господарства, вирішуючи найгостріші проблеми завдяки Інтернету та якісному забезпеченню. Якщо автоматичної передачі даних немає, єдиний спосіб отримати інформацію про споживання ресурсів – це передача даних споживачами або їх перевірка керівником. В обох випадках існує високий ризик помилок і неточностей. Також є затримка з отриманням інформації показників лічильників від споживачів. Як наслідок, виникає розбіжність між загальними і міжбудинковими показниками, неправильне виставлення рахунків та заборгованість з оплатою.

З попередньої проблеми впливає наступна, яка пов'язана з фінансами. Серйозною проблемою для комунальних підприємств у багатьох сферах залишається довгострокова несплата споживачами за надані послуги. Більше 40% боргів – через неплатоспроможність. Бюджетні організації, які фінансуються з державного та місцевих бюджетів, мають заборгованість до 30%. Велика заборгованість у місцевих бюджетах за містобудівні проекти через скорочення в 5-10 разів роботи доріг, зеленого господарства та зовнішнього освітлення. В результаті скоротилися робочі місця, різко погіршився стан та експлуатація доріг, зелених насаджень, освітлення та інших об'єктів. Крім того, збільшується бюджетна заборгованість з погашення різниці в тарифах на житлово-комунальні послуги, що надаються населенню. Проблеми з несплатопрможністю можуть призвести до банкрутства фірми і до припинення надання послуг споживачам.

Ще однією з проблем є достатнє забезпечення трудовими ресурсами. Сюди відносяться укомплектованість штатних працівників, що відіграє значну роль в діяльності комунальних підприємств. Зрозуміло, що чим більше працівників, тим вища вартість послуг. Якість роботи залежить і від того, як швидко та якісно працюють співробітники та як швидко вони можуть владнати проблеми, зокрема технічні.

В умовах сьогодення, епідемії або ж війни, забезпечити діяльність комунальних підприємств стає важче ще й тому, що потрібно виконувати роботу саме в офісі. Частково це можна вирішити шляхом переведення працівників на дистанційну форму роботи. Проте працівники, здебільшого водії не зможуть виконувати цю роботу онлайн. То повністю усунути проблему в даному випадку неможливо.

Шляхи вирішення фінансових проблем можливі в тому випадку, якщо підприємство залучатиме інвестиції і споживачі будуть своєчасно розраховуватися за надані послуги. Також для роботи важливо, щоб співробітники були вмотивовані та вчасно і якісно виконували свою роботу, щоб у подальшому вчасно виявити ризик, де це необхідно.

Залучення інвестицій в діяльність комунальних підприємств міста, у тому числі й на оновлення основних засобів, є найважливішим завданням, яке постає перед місцевими органами влади та керівництвом комунальних підприємств. Це дасть змогу покращити їх фінансово-господарську діяльність, збільшити суму чистого прибутку, робочого капіталу, підвищити продуктивність праці та, як наслідок, покращити якість послуг, що надаються.

Список використаних джерел:

1. Килимник І.І. Практичні проблеми в галузі житлово-комунального господарства та шляхи їх вирішення. *Open Journal System*, № 1 (2015), С. 48-50.

2. Жулин О.В., Зеленюк-Джунь Л.В. Управління фінансовими ресурсами комунальних підприємств і перспективи їх розвитку. *Бізнес-інформ*, № 7, 2020. URL: http://www.business-inform.net/export_pdf/business-inform2020-7_0-pages-174_180.pdf.

3. Як побороти неефективність комунальних підприємств? // *Центр економічної стратегії*. 27.08.2020. URL: <https://mail.google.com/mail/u/0/?tab=wm&ogbl#inbox/FMfcgwxwKkRMtLSfPZLWKVKjWChZRLcpg?projector=1&messagePartId=0.1>

УДК 338.2

ХАУСТОВА К.М.

кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри менеджменту,
управління економічними процесами та туризму,
Мукачівський державний університет, м. Мукачево, Україна

РОЛЬ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ АДАПТИВНОСТІ УПРАВЛІНСЬКИХ СИСТЕМ

В сучасних умовах прискореної діджиталізації економічних, технічних та соціальних процесів, розвиток управлінських систем є неможливий без активного впровадження цифрових технологій в системи прийняття рішень та адміністрування виробничих і господарських процесів у режимі реального часу. Впровадження цифрових технологій у процеси управління та адміністрування на всіх рівнях розпочались в умовах виникнення комп'ютерної техніки та її активного застосування в різних сферах економіки.

Сучасні інформаційні технології, що застосовуються у менеджменті а також стрімкий розвиток процесів діджиталізації всіх сфер суспільного та економічного буття створює передумови для систематизації інформаційних потоків, їх аналізу та розробки найбільш оптимальних моделей стратегічних рішень. Ефективність цифрового менеджменту у значній мірі залежить від визначення цільових індикаторів функціонування підприємства відповідно до поставлених завдань, забезпечення їх взаємозв'язку і взаємоадаптації, впровадження відповідних інформаційних систем та організації інформаційного наповнення баз даних [1].

Цифровізація передбачає виконання комплексу завдань, реалізація яких сприятиме адаптації економіки, бізнесу та суспільства до динамічних змінних умов середовища. Основні цілі та напрями цифрового розвитку наведено на рис.1.

Поява та поширення нових онлайн-платформ, додатків та інших систем відкриває перед підприємствами можливість для нових форматів взаємодії з постачальниками і клієнтами, для створення цілком нових бізнес-моделей. В свою чергу, це передбачає розробку цілої цифрової «виробничої екосистеми», в якій дані, накопичені у низхідному та у висхідному секторах, включаються в ланцюг створення вартості [2, с. 354].

Сучасним підприємствам сьогодні необхідно орієнтуватись на введення у власну діяльність кіберфізичних систем, що дасть змогу миттєво отримувати і передавати інформацію; впроваджувати Інтернет речей, що сприятиме створенню єдиного інформаційного простору в межах підприємства незалежно від рівня управління; впроваджувати великі дані, що підвищить оперативність аналізу даних, які надходять із внутрішнього та зовнішнього середовища; використовувати автономні роботи, що поліпшить процес обслуговування споживачів; проектувати нові послуги за допомогою 3D- моделювання та 3D-графіки, що дозволить зменшити споживання ресурсів [3, с.145].

До проблем, що перешкоджають ефективній адаптації управлінських систем до можливостей, що надають сучасні цифрові технології в умовах вітчизняних реалій можна віднести:

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>